

Posudek bakalářské práce Lenky Makovské *Baby Signs*

Lenka Makovská si jako téma své bakalářské práce vybrala metody, které někteří rodiče používají pro ranou komunikaci s dětmi v době, kdy děti ještě nejsou schopné artikulovat mluvenou řeč. Prostudovala dostupnou odbornou literaturu o komunikačním systému Baby Signs v jeho americké i české verzi, o metodě Znakování s miminky, seznámila se s informačními materiály pro rodiče i s praktickým vedením kurzů a v neposlední řadě využila i internetové zdroje, včetně diskusí. Ve své bakalářské práci autorka všechny tři systémy nejen velmi podrobně popisuje, ale především porovnává mezi sebou a kriticky hodnotí. Kromě odborné literatury vychází i ze svých poznatků o českém znakovém jazyce (a znakových jazycích vůbec). Pozadím pro specializované výklady o metodách rané komunikace jsou základní poznatky o vývoji řeči u slyšícího dítěte a u neslyšícího dítěte a vlivu gest v rané komunikaci se slyšícím i neslyšícím dítětem.

Je třeba vyzdvihnout, že L. Makovská o tématu hodně přemýšlela a jeho zpracování věnovala zcela mimořádné úsilí. Její práce s odbornou literaturou je kvalitní, výklad je vstřícný ke čtenáři, zasvěcený a současně srozumitelný, názorně ilustrovaný mnoha obrazovými přílohami, tabulkami a grafy. Také metodologickou stránku práce je třeba ocenit: porovnání jednotlivých komunikačních soustav mezi sebou je v textové i obrazové části zpracováno v zásadě jednotně, např. pod obrázkem je vždy popis znaku v každé z obou porovnávaných soustav doplněn komentářem o strategii zjednodušení, v textové části se věnuje pozornost zejména sémantickým okruhům (v terminologii autorky kategoriím) užívaných znaků.

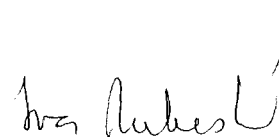
Již tento velký objem vykonané práce by jistě byl pro bakalářskou práci dostačující, L. Makovská však provedla ještě vlastní výzkum. Zvolila metodu dotazníku, který předložila rodičům využívajícím českou verzi metody Baby Signs nebo Znakování s miminky. Zjišťovala řadu údajů, které mohou přispět k poznatkům o tom, zda a do jaké míry tyto metody napomáhají rozvoji řeči v raném věku, zajímala se i o to, zda je relevantním údajem vzdělání matek. Některé předpoklady se potvrdily (např. to, že první znaky/gesta zpravidla předcházejí prvním slovům), jiné ne (jde zejména o porovnání údajů o dětech z dotazníku s tzv. průměrnými počty osvojených slov vzhledem k věku dítěte, s. 235). Autorka pak vyslovuje vlastní hypotézy, kterými vysvětluje některá získaná data.

Po stránce formální je posuzovaná práce pečlivě zpracována, obsahuje všechny požadované náležitosti, překlepy a formulační nedostatky jsou vzhledem k rozsahu práce (296 s.) nečetné (s. 35, 37, 43, 44, 57, 58, 84, 95, 172, 235, 237). V jinak obsáhlém seznamu odborné literatury jsem trochu postrádala studii slovenské badatelky S. Kapalkové: Gestá v kontexte raného vývinu detí (in: Štúdie o detskej reči, ed. D. Slančová, Prešov 2008, s. 169-211).

Nicméně bakalářská práce Lenky Makovské Baby Signs nejen splňuje, ale značně přesahuje požadavky kladené na bakalářské práce v oboru Čeština v komunikaci neslyšících. Ráda ji doporučuju k obhajobě. Domnívám se, že vybrané pasáže by měly být publikovány.

9. 6. 2010

Navrhované hodnocení: výborně

Iva Nebeská